

Diyarbakır turizmde marka şehir olacak

Diyarbakır'daki tarihi surların çekirdek kısmını oluşturan İçkale'deki restorasyonun tamamlanmasıyla Diyarbakır'ın turizmde marka şehir olması hedefleniyor. Yüzyıllar boyunca Hurri Mitanniler, Asurlar, Urartular, Medler, Romalılar, Sasaniler, Artuklular ve Akkoyunlular gibi 33 medeniyete ev sahipliği yapmış Diyarbakır'ın dünyaca tanınan surların ana kısmını oluşturan bölümde, 2005 yılından bu yana sürdürülen "İçkale Kültür ve Turizm Merkezi Projesi"nin tamamlanması için yürütülen çalışmalar devam ediyor. 50 bin metrekarelik alanı kapsayan İçkale'nin, açık hava müzesine dönüştürülmesini amaçlayan projenin 2012 yılında tamamlanması öngörülüyor.

DIYARBAKIR - Meral Özdemir - Her dönem yönetim merkezi olmuş alanda yer alan MS 2. yüzyıla ait St. George Kilisesi, Artuklu Hanı ile Cumhuriyet ve Osmanlı döneminin mimari özelliklerini yansıtan yapılar, projenin tamamlanmasıyla kentin turizmde marka şehir olmasına önemli bir katkı sağlayacak.

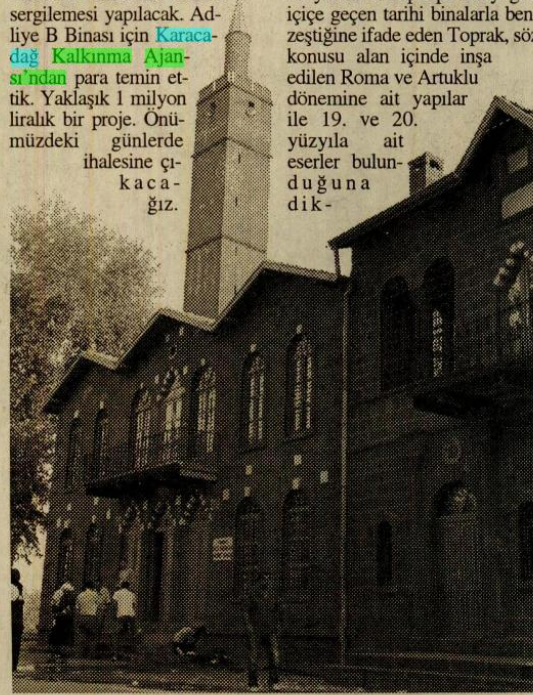
Projeye yönelik çalışmalar yakından izleyen ve bölgede incelemeler yapan Diyarbakır Valisi Mustafa Toprak, AA muhabirine yaptığı açıklamada, İçkale'nin 8 bin yıl öncesine dayanan bir tarihi olduğunu vurgulayarak, mekanı açık hava müzesi haline getirmeyi hedeflediklerini söyledi.

Kentte bir arkeoloji müzesi olduğu ancak bina problemi nedeniyle müzenin şuan kapalı bulunduğunu belirten Vali Toprak, "İstiyoruz ki bir önce buradaki işlemleri bitirelim, kapalı olan arkeoloji müzemizi de burada açalım" dedi.

Projeye ilgili gerekli ödeneğin olmasına rağmen, çeşitli nedenlerle gecikmelerin yaşandığını ancak çalışmaların aralıksız sürdüğünü anlatan Toprak, bugüne kadar St. George Kilisesi, Atatürk Müzesi ve Evi ile daha önce Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün hizmet verdiği binanın restorasyonlarının tamamlandığını hatırlatarak, şöyle konuştu: "Bu binaların onarımları bitti. Açılışa hazır. Ama mekanın altyapısı tümünden bitmeden inşaat alanında kısmi açılışa uygun olmuyor. Onun için elimizdeki mevcut ödenekleri hızlı bir şekilde ihaleye konu ederek onarımları bitirmek istiyoruz. Bölge Komutanlığı, Adliye A Binası ve Cephane Binası olan üç yapının ihalesini gerçekleştirdik. 2011 yılı sonunda bunların restorasyon işlemleri bitmiş olur. Bu binalar her biri farklı işlevlendirilecek. Burada sanat galerisi, kafeteryalar ile müzele- rimizin deposu olarak kullanılacak yerler olacak. Yapılarda

eserlerin dönemsel olarak sergilemesi yapılacak. Adliye B Binası için Karaca- dağ Kalkınma Ajan- sından para temin ettik. Yaklaşık 1 milyon liralık bir proje. Ön- müzdeki günlerde ihalesine çı- k a c a - gız.

Meydanı ve Topkapı Sarayı gibi içiçe geçen tarihi binalarla ben- zeştiğine ifade eden Toprak, söz konusu alan içinde inşa edilen Roma ve Artuklu dönemine ait yapılar ile 19. ve 20. yüzyıla ait eserler bulun- duğuna dik-

Gecikme olmazsa buranın onarımını da bu diğer üç bina ile birlikte bitirmiş olacağız."

Projenin 2012 yılında tamamlanmasının öngörüldüğünü kaydeden Vali Toprak, projenin Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay tarafından yakından takip edildiğini kaydetti.

Restorasyon çalışmaları sırasında St. George Kilisesi'nin kuzey kısmındaki alanda yapılan kazılarda, eski çağlardan kalma askeri mühimmat bulunduğunu bildiren Toprak, bulun- tunun türü ve hangi döneme ait olduğuna dair incelemelerin sürdüğünü, yapılacak çalışma sonrası müze envanterine önemli bir katkı sağlayacağını bildirdi.

İçkale'nin Sultanahmet

kati çekerek, şunları söyledi.

"Burası ender müzelerden biri olacak. Surları, binaları, mekanı ve işlemleri ile ben açıkçası şimdiden heyecanlanıyorum. Aslında bugüne kadar kalması hakikaten büyük bir eksiklik diye nitelendiriyorum. Bu sadece Diyarbakır turizmi adına değil, ülkemiz ve dünya turizmi adına da bir eksiklik. Buranın bir an önce devreye girmesi gerekiyor. Diyarbakır surlarına hayat veren 50 bin metrekarelik İçkale'yi, dünya turizmine kazandırmak temel hedefimiz. Ben inanıyorum, bu hedefimize zamanında varabileceğiz."

İçkale'nin çok önemli bir marka olacağına inandığını belirten Vali Toprak, kentleri belli bir konuma getiren, marka olmasını sağlayan en önemli unsurun altyapı olduğunu kayde-

derek, öngörülen hedeflerin bitirilmesi halinde Diyarbakır turizmde marka haline geleceğine inandığını bildirdi.

Kente gelen yerli ve yabancı turist sayısının 200 bin civarında olduğunu kaydeden Toprak, "2015 yılında 1 milyon turisti aşacağımıza inanıyorum. İçkale ve diğer tarihi mekanların onarımı, altyapının turizme kazandırılması ile ilgili çalışmalarımızı bitirdiğimizde 2015 yılındaki 1 milyon turist hedefini daha önceden de yakalayabileceğiz. O zaman hem vatandaşlarımız kazanacak hem de ülkemiz. Her şeyden öte insanların Diyarbakır'ı algılamak dışardan duymuş oldukları olumsuz imaj da bu vesile ile ortadan kaldırılmış olacak. Ve bu konuda önemli çalışmalar yapılacağını da ifade etmek istiyorum" dedi.

Vali Toprak, İçkale'deki çalışmalar için şu ana kadar yaklaşık 5.5 milyon liranın harcandığını, restorasyon için de bu yılki ödeneklerin hazır olduğunu belirterek, 2011 yılı için de bakanlıktan 10 milyon lira ödenek talebinde bulduklarını anlattı.

İçkale'nin yanında Hz. Süleyman Camisinin bulunduğu, caminin Vakıflar Genel Müdürlüğüne onarımına başlandığını da bildiren Vali Toprak, caminin doğusunda kalan Cevat Paşa Mahallesi olarak adlandırılan bölgede anfi tiyatro, Roma hamamı ve antik çağdan kalan birtakım eserler olduğuna dair görüşlerini söyledi. Bu konudaki çalışmaların da devam ettiğini anlattı.

TOKİ, Büyükşehir Belediyesi, Sur Belediyesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile Valilik başta olmak üzere daha önce Kentsel Dönüşüm Projesi'ne imza attıklarını anımsatan Vali Toprak, protokol kapsamında şu ana kadar 18'e yakın binanın yıkıldığını söyledi.

Toprak, vatandaşları mağdur etmemek için hemen paraların verildiğini, isteyene de TOKİ'den konut verileceğini

anlatarak, "Önemli ölçüde anlaşma sağlandığını ifade etmek istiyorum. Çevrenin imar açısından temizlenmesi hem de alttaki o tarihi yapının ayağa kaldırılması açısından çalışmalar önümüzdeki günlerde daha da hızlanacak" dedi.

-ATATÜRK'ÜN DIYARBAKIR SURLARIYLA İLGİLİ DİREKTİFİ-

Büyük Önder Atatürk'ün, Diyarbakır'da 2. Ordu Komutanlığı sırasında karargah olarak kullandığı İçkale'deki yapı, sonradan "Komutan Atatürk Müzesi ve Kütüphanesi" olarak düzenlenerek ziyarete açıldı.

Atatürk, Diyarbakır'a geldiğinde surları gezdi ve 16 Kasım 1937'de surların korunarak gelecek nesillere aktarılmasıyla ilgili şu direktifi verdi:

"Diyarbakır'ın tarihi kalesinin orta yerinde büyük bir meydan açılacak ve kaleyi iç ve dış taraftan bir tur yolu çevreleyecektir. Bu meydan, aynı zamanda bir park halinde ağaçlandırılacaktır. Burada kale duvarları boyunca uzayan yola muhtelif istikametlerden caddeler açılacak, arasında bölünerek olan kırsal bugünkü Diyarbakır'ın ana kısımlarını teşkil edecek ve bu bölümler Diyarbakır'ın mimari hususiyetlerini üstünde taşıyan avlulu, havuzlu ve bahçeli evlerle donatılacaktır. Yeni Diyarbakır kurulum ve eski Diyarbakır da imar ve tezyin edilirken, tarihi değeri haiz tek bir eser hırpalanmayacak ve en iyi surette muhafaza edilecektir."

Diyarbakır surlarının kuzeydoğu köşesinde yer alan İçkale'nin tarihi Hurri Mitanniler dönemine kadar uzanıyor.

Romalılarca şimdiki şehir surlarının yapılmasıyla özel bir önem kazanan İçkale'yi saran ve şimdiki Artuklu Kemeri'nden geçen ilk surlar daha sonra yıkılmış, Kanuni Sultan Süleyman döneminde 16 burç ve 2 yeni kapı ekleterek genişletilmişti.